روزنامه فرهنگی-اجتماعی صبح ایران
۶۹۲۲ سال بیست و پنجم ■ دوشنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۳ ■ ۳۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ ■ قیمت در تهران و البرز ۷۰۰۰ تومان و دیگر استان‌ها ۵۰۰۰ تومان ■ ۲۰ صفحه + ضمیمه «چاردیواری»

جام جم

فاطمیه
در قاب تلویزیون

■ شبکه‌های مختلف سیما به مناسبت ایام سوگواری حضرت فاطمه (س)، برنامه‌های متفاوتی را روی آنتن می‌برند

» ۶

با سفر پرمعنی عراقچی به دمشق و آنکارا صورت گرفت

دیپلماسی و میدان پای کار سوریه

» ۲

قاب همدلی

دولت و مجلس در نشستی مشترک بر ضرورت پرهیز از اختلافات و تمرکز بر حل مشکلات اقتصادی تاکید کردند

» ۲

استقلال و پرسپولیس برای زنده نگه داشتن آخرین امیدهای خود در لیگ نخبگان، راهی جز برد در بازی‌های امشب ندارند

سرخابی‌ها لبه پرتگاه

» ۴

قانون «حمایت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ عفاف و حجاب» با نگاهی جامع به موضوع حجاب، ۲۳ آذرماه برای اجرا ابلاغ می‌شود

چتری برای حمایت از خانواده

» ۱۶

خریداران طلای آنلاین باید در زمان خرید به مجوز فعالیت و اینماد توجه کنند

طلای مجازی؛ گل یا پوچ؟

» ۳

یادداشت

جعفر قنادباشی/تحلیلگر مسائل منطقه و بین‌الملل

آنچه از تحولات سوریه می‌آموزیم

طی روزهای اخیر، شاهد وقوع حوادث تلخی در سوریه هستیم که نشأت‌گرفته از رویکرد مشترک آمریکا و رژیم اشغالگر قدس در امنیت‌زدایی از منطقه (غرب آسیا) است. به عبارت بهتر، نمی‌توان تحولات جاری در سوریه و سایر نقاط منطقه را بدون اشراف بر راهبردهای کلان، اهداف و انگیزه‌های بازیگران دخیل در این بحران مورد تجزیه‌وتحلیل قرار داد. در این خصوص نکات و مؤلفه‌هایی وجود دارد که لازم است مورد توجه قرار گیرد.

نخستین نکته‌ای که در تحلیل رویدادهای سوریه کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، عضویت ترکیه در ناتو از یک طرف و رویارویی تمام‌عیار کنونی و بسیار جدی روسیه با ناتو است و لذا هر حرکت روسیه در شرایط حاضر بدون توجه به تضاد بسیار شدید این کشور با ناتو نخواهد بود؛ آن‌هم درحالی‌که روسیه، کشور سوریه را بخشی از عقبه استراتژیک خود می‌داند و علاقه‌مند نیست این عقبه استراتژیک با تحرکات ترکیه که عضو ناتو است، در معرض خطر قرار گیرد. بنابراین، در اینجا باید نگاه جامعی نسبت به منازعه شکل‌گرفته (با عاملیت ترکیه) داشت.

البته موضوع دیگر نزدیک‌شدن زمان روی‌کارآمدن ترامپ و فرصت زمانی محدودی است که ناتو، آمریکا و رژیم صهیونیستی برای جنگ‌افروزی در سوریه دارند. ترامپ در دور نخست ریاست‌جمهوری خود بارها بر ضرورت خروج نیروهای آمریکا از سوریه و خاتمه‌یافتن اقدامات هزینه‌بر برای آمریکا تاکید کرد. اینک هم با وجود تیم افراطی منتخب او به نظر نمی‌رسد همچون دموکرات‌ها که آفریننده داعش و گروه‌های افراطی در منطقه هستند خواهان دردسرهای تازه‌ای در منطقه غرب آسیا باشد. بنابراین، بخشی از معادله را نیز باید در دوران گذار قدرت در کاخ سفید (از اکنون تا زمان حضور رسمی ترامپ در کاخ سفید) جست‌وجو کرد.

نکته مهم دیگر راهبرد آمریکا و اسرائیل در خصوص پایان‌دادن به «حضور منطقه‌ای ایران» است که یکی از ارکان بسیار مهم دفاعی ایران محسوب می‌شود. برخی ایده‌پردازان تصور و تلاش می‌کردند تا کشورمان را از این رکن مهم دفاعی که بر اساس تز کارآمد امنیت دسته‌جمعی و دفاع متقابل کشورهای محور مقاومت شکل گرفته، محروم کنند. اکنون محرز شده که چنین تصور و محاسبه خطرناکی، به وقاحت دشمنان و از آن مهم‌تر، خلع‌سلاح ما در برابر آنها منجر می‌شود. بنابراین باید قدرت دفاعی و نظامی کشور را پویا، مستمر و رو به رشد نگاه‌داشت و آن را به‌مثابه خطوط قرمزی پررنگ در معادلات منطقه‌ای و امنیتی ایران اسلامی تعریف کرد. هر نوع نگاه دیگری نسبت به این مسأله، مولد هزینه‌هایی جبران‌ناپذیر خواهد بود.

البته تضعیف شدید اسرائیل در جنگ ۱۳ماهه غزه و لبنان و ناتوانی‌های متعدد آمریکا و متحدانش در تحقق اهداف خود، اجازه به‌کارگیری موثر از تروریست‌های تکفیری وابسته به آمریکا و رژیم اشغالگر قدس (مانند تحریرالشام و داعش) در تضعیف حضور منطقه‌ای ایران را به آنها نخواهد داد. آن‌هم به شرط آن‌که دولت ایران با شناخت و فهم این بخش مهم از ارکان دفاعی ایران، نقش فعالی را در این صحنه ایفا نموده، ارزش ذاتی و راهبردی این موضوع را درک کند. همگان باید آگاه باشند که امروزه و با توجه به تسلیحات جدید، دفاع از یک کشور تنها در درون مرزها تعریف نمی‌شود.

نگاه

دکتر مهرداد بذرپاش/عضو هیات علمی دانشگاه

جماعت‌های سرودخوان و حکمرانی هویت‌محور

هنگامی که گروه بزرگی از افراد در کنار هم جمع می‌شوند، علاوه‌بر اتفاقات و کنش‌های مطلوب و موثر، احتمال بروز مسائل و چالش‌های جدی هم وجود دارد. در این موارد می‌توان از رویکرد «مدیریت جماعت» که مبتنی بر اقدام مشترک عاملان و نقش‌آفرینان است، مدد گرفت تا مسائل و چالش‌ها را مدیریت کرد. یکی از مسائل و معضلات نگران‌کننده درقبال جوامع، مسأله همبستگی و هویت آن جامعه یا اجتماع است که روزی بنابر هدف یا آرمانی مشترک کنار هم گرد آمده بودند. شدت و وسعت این نگرانی تا آنجاست که بسیاری از نظام‌های حکمرانی، تمام سعی و سرمایه فرهنگی خود را معطوف به مواجهه با این مسأله می‌کنند. ما نیز همواره و به دلایل مختلف با مسأله هویت و همبستگی درگیر شده و نگرانی‌ها و دل‌مشغولی‌های جدی داشته و داریم. طبیعی است که الگوهای متفاوتی توسط حکمرانان برای رفع دغدغه‌های هویتی، انتخاب و به‌کار گرفته شود. در این میان به نظر می‌رسد که مدیریت جماعت الگویی جامع‌تر، موثرتر و البته همخوان‌تر با زیست‌بوم هویتی فرهنگی ایران ماست. براساس این الگو، مرزبندی میان دولت و مردم باید کمرنگ شده و هر کنشگری حسب توان خود با حفظ هماهنگی‌های قانونی و کارکردی، خود به اقدام موثر و البته متناسب با دیگر اقدامات مشغول شود.

سرود به عنوان یکی از مردمی‌ترین مصنوعات ادبی، قابلیت کم‌مانندی برای بازروایت علایق و آرمان‌های یک جماعت در مقیاس یک اجتماع محلی تا یک ملت متحد را دارد. این مصنوع ادبی به سبب ماهیت همگانی و عمومی، خود می‌تواند تبدیل به یک رویداد پرمخاطب شود که نخستین نتیجه آن تکرار و یادآوری یک هویت یا حس مشترک است که هم تاریخ جهانی دارد، هم تاریخ ملی. این رویداد تا حدی موثر و ماندگار است که بخشی از هویت بزرگ‌ترین اتفاق قرن معاصر یعنی انقلاب اسلامی را در خود جای داده است. امروزه بسیاری از نمادهای انقلاب اسلامی از چهره و شخصیت انقلابیون و مبارزان نسل اول و دوم گرفته تا نمادهای شهری، در میان مردم، جوانان و نوجوانان حاضر نیستند اما این سرودهای انقلابی است که حافظه تاریخی مردم را زنده کرده و شاید به یکی از دلالت‌های تاریخی اصلی درباب انقلاب تبدیل شده است. شعرهای قوی و ماندگار در کنار صداهای گیرا و بعضا موسیقی‌های شگفت، این سرودها را چنان فراگیر ساخته که حتی کودکان ایران امروز نیز برخی از آنها را زمزمه می‌کنند: هوا دلپذیر شد، گل از باغ بردمید...

در چندسال گذشته نیز، تجربه‌ای تازه در فضای فرهنگی کشور شکل گرفت و آن تولید سرود «سلام فرمانده» بود که مرزهای جغرافیایی را نیز درنوردید و در عمل به یک روایت رتوریک تبدیل شد. تولد و تکثیر این پدیده فرهنگی موثر، مصداقی از تجلی مدیریت جماعت بود که نشان داد یک کنش فرهنگی خوب، می‌تواند در بستر مردمی و بنابر ذوق، عزم و اراده یک گروه کوچک شکل گرفته و به وسیله رسانه تکثیر، تقویت و توزیع شود. ادامه در صفحه ۲

معرفی صفحات رسمی سازمان صدا و سیما در فضای مجازی

صفحات رسمی سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در شبکه‌های اجتماعی
@IRIB_Organization